PHILOSOPHICÆ THESES

PVBLICÆ DISPVTATIONI
PROPOSITÆ
A
GABRIELE BABA
VENETO
COLLEGII
BEATI ALOYSII GONZAGÆ
PATRVM SOCIETATIS IESV
CONVICTORE.

Fontana f.

VENETIIS, M. DC. LXII.

SVPERIORVM PERMISSV.

EX LOGICIS.

1 ATVR Logica artificialis studio,& exercitatione comparata, quæ vim naturalem intellectus ita perficit, vt non tantùm perutilis ſit, verum etiam ſimpliciter neceſſaria non metaphyſicè quidem, nec phyſicè (vt probabilius eſt) ſed tantùm moraliter ad omnes ſcientias totales, immò & partiales difficiliores perfectè acquirendas, non tamen ad quemlibet actum ſcientificum.

2 Communiter diuiditur Logica in docentem, & vtentem, & rectè, ſi per Logicam docentem intelligantur ipſa Logicæ præcepta nuda, & auulſa; per vtentem verò eadem præcepta concreta rebus, & actu concurrentia ad dirigendas ſcientias.

3 Porrò ipſa Logica docens non eſt ars preſsè, quamuis latè poſſit dici, ſed ſcientia propriè,& ſimpliciter ſic dicta, & quidem ſimpliciter practica, & ſecundùm quid tantùm ſpeculatiua.

4 Obiectum materiale proximum,& immediatum Logicæ neque ſunt res omnes,neque voces, nec ens

rationis presse dictum siuè Logicum, siuè non Logicum, sed tantùm operationes intellectus reales sumptæ in communi, videlicet ipsæ operationes non rectæ, sed capaces directionis. Obiectum verò formale est rectitudo earundem operationum, vt inducenda per præcepta ipsius Logicæ.

5 Porrò obiectum totale constans ex materiali, & formali sunt eædem operationes intellectus, vt dirigibiles. Denique obiectum adæquatum attributionis per se Logicæ assignamus secundam, & tertiam operationem intellectus, ita vt excludamus primam.

6 Signum communiter definitur esse obiectum, quod prius cognitum est aptum mouere potentiam ad aliud obiectum cognoscendum.

7 Diuiditur in naturale, & ad placitum. Huius essentia consistit in reali relatione motiui ad aliquid aliud cognoscendum ex connexione cum obiecto significabili orta ex libera voluntate alicuius institutoris.

8 Inter signa ad placitum sunt vocabula formaliter sumpta, quæ immediatè, & principaliter significant res, mediatè verò & minùs principaliter conceptus.

9 Veritas formalis secundæ operationis, & quæ in scientijs expetitur, est conformitas intentionalis actus iudicatiui cum obiecto in essendo; & est relatio realis tota intrinseca cognitioni; sicut falsitas est priuatio, aut negatio dictæ conformitatis.

10 Duplex datur cognitio, alia intuitiua, & alia abstractiua. Cognitio abstractiua potest mutari de vera in falsam, & de falsa in veram.

11 Ex duabus propositionibus contradictorijs de

futuro contingenti absolutè futuro, altera est determinatè vera, altera determinatè falsa.

12 Definitur syllogismus ab Aristotele Oratio, in qua quibusdam positis, aliud quid à positis necesse est contingere, eo quod hæc sint: probabilius est, Aristotelem per hanc definitionem definire syllogismum sumptum pro conclusione, & præmissis.

13 Ad inferendam conclusionem non sufficit assensus præmissarum, sed requiritur assensus de bonitate illationis, & ita necessaria est debita aduertentia, an termini in conclusione eodem modo accipiantur, sicuti accepti fuerant in præmissis.

14 Positis omnibus requisitis, intellectus post euidentem assensum præmissarum necessitatur ad assentiendum conclusioni, non solùm quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium.

15 Conclusio non constituitur in esse conclusionis per hoc, quod causetur physicè à præmissis formaliter, neque per hoc, quod causetur à præmissis formaliter, & illuminatiuè, sed conclusio formaliter consistit in quodam modo tendendi intellectus taliter in obiectum, vt ostendat, se tendere in illud non propter se ipsum, sed tamquam determinatum ab aliquo alio.

16 Figuras syllogisticas cum Aristotele tres esse decernimus directè concludentes; quare figura, quæ dicitur Galeni non est quarta quædam figura diuersa ab assignatis ab Aristotele.

17 Cum omnis doctrina, & disciplina iuxta Aristotelem fiat ex præexistenti cognitione, ideò tria præcognita, & duæ præcognitiones requiruntur.

18 Demonstratio, quæ dicitur syllogismus scientia-

lis, ideſt pariens ſcientiam, rectè definitur, quod ſit ſyllogiſmus conſtans veris, primis, immediatis, prioribus, notioribus, & cauſis concluſionis.

19 Duplex datur demonſtratio, cauſæ ſcilicet per effectum, & effectus per cauſam, ſicuti cum Ariſtotele damnamus tamquam vitioſum circulum antiquorum, ita cum eodem admittimus vt perutilem ſcientijs regreſſum demonſtratiuum.

20 Scientiam in nobis de nouo dari certum eſt, quæ animis noſtris non eſt innata, nec ab extrinſeco nobis infuſa, ſed ab intellectu noſtro de nouo producta, & in eodem recepta,

21 Quamuis ſcientia latiſsimè ſumpta ſit cognitio intellectiua euidens; tamen propriè, ac preſsè eſt cognitio euidens diſcurſiua.

22 Actus ſcientiæ, opinionis, & fidei circa idem ſubiectum, & prædicatum poſſunt eſſe ſimul in eodem intellectu eodem inſtanti, ſi opinio, & fides humana, ſiuè Angelica non habeant adnexam actualem, & abſolutam formidinem de oppoſito.

23 Virtus intellectualis diuiditur in illas quinque virtutes, quibus animus ſemper verum dicit, intellectum ſcilicet, ſapientiam, ſcientiam, prudentiam, & artem.

24 Notitia autem intellectiua adæquatè diuiditur in ſpeculatiuam, & practicam; illa verſatur circa obiectum non operabile, vel tamquam non operabile, & eius finis eſt ſola cognitio veritatis; hæc circa obiectum operabile, vt operabile, & finis eſt vſus.

25 Inter ſcientiæ ſpeculatiuæ diuiſiones præferenda eſt cœteris diuiſio in Phyſicam, Metaphyſicam, & Mathematicam.

Di-

26 Distinctio, & vnitas scientiarum sumitur per ordinem ad vnitatem, & diuersitatem primorum principiorum, & præsertim à diuerso modo definiendi, & demonstrandi; conuenientia autem in primis principijs, vel disconuenientia, à qua sumitur vnitas, & distinctio prædictarum scientiarum spectatur in ordine ad eumdem, vel diuersum modum abstrahendi à materia.

27 Datur in scientijs subalternatio, quod vna scilicet subalternatur alteri, si sit de obiecto aliquo modo eodem, & aliquo modo diuerso in ratione scibilis cum obiecto subalternantis, & principia subalternatæ sint, vt plurimum, conclusiones probatæ per principia subalternantis.

EX OCTO
Libris Phyſicorum.

28 Hyſica, quæ eſt ſcientia ſpeculatiua habet pro obiecto adæquato attributionis corpus naturale, vt naturale.

29 Sicut autem tantùm ſunt principia corporis naturalis in facto eſſe, materia ſcilicet, & forma, ita in fieri ſunt tria materia, forma, & priuatio.

30 Principia rectè ab Ariſtotele definiuntur, quæ neque ex alijs, neque ex alterutris, & ex his omnia naturalia, in qua deſcriptione particula, ex, non debet ſumi modò terminatiuè, modò compoſitiuè, ſed ſemper eodem modo, ità vt vbique importet habitudinem partis intrinſecè componentis.

31 Materia, & forma principiant mutationem acquiſitiuam, quando ſunt; priuatio autem principiat per modum termini, à quo, quando primò non eſt, itaut immediatè præextiterit.

32 Datur materia prima, quæ eſt ingenerabilis, & incorruptibilis reſpectu agentium naturalium, quæ de facto dantur, & eſt vna ſpecie, ſaltem in ſublunaribus. Habet propriam exiſtentiam diſtin-

ctam ab existentia formæ;& rectè describitur, subiectum primum, ex quo fit aliquid, cum insit, non secundùm accidens;& si corrumpitur aliquid, in hoc abibit vltimum.

33 Hanc autem dari, licèt non sit euidens Metaphysicè, Physicè tamen euidens esse probabilius existimamus. Non habet formam corporeitatis sibi coæuam ab alijs formis specificè determinantibus distinctam, quæ ipsi tribuat rationem corporis in genere.

34 Materia prima quamuis naturaliter non possit existere separata ab omni forma substantiali, supernaturaliter tamen potest. Eius potentia passiua, quæ recipit formas substantiales, non est aliquid ab ea realiter distinctum, sed respectus quidam transcendentalis ab ipsa tantùm formaliter distinctus, & de ipsius essentia.

35 Vt rectè dicitur materia prima esse pura potentia respectu formarum, seu actuum physicorum, ita malè dicitur pura potentia respectu actuum metaphysicorum, nam habet actum essentiæ, & existentiæ. Appetit autem metaphoricè per modum desiderij formas absentes, immo, & corruptas.

36 Datur forma substantialis tam immaterialis, quæ à Deo creatur, quàm materialis, quæ vi agentis naturalis educitur de potentia materiæ: non quòd secundum aliquam sui inchoationem, & partem præexistat, sed quòd fiat dependenter à materia tamquam à subiecto sustentante.

37 Ab Aristotele definitur, ratio ipsius quod quid erat esse rei; siue substantia incompleta actuatiua, & determinatiua materiæ in ordine ad constituendum vnum per se.

38 Forma licet ſit pars magis præcipua, non eſt tamen tota quidditas ipſius compoſiti ſubſtantialis. Formæ opponitur ipſa Priuatio, quæ rectè dicitur carentia Formæ aptæ eſſe in ſubiecto.

39 Natura eſt principium, & cauſa motus in eo, in quo eſt primò, & per ſe, & non ſecundùm accidens. Ratio naturæ conuenit non tantùm materiæ primæ, & cuilibet Formæ ſubſtantiali, ſed etiam ipſi compoſito.

40 Quod diximus de Forma ſubſtantiali indefinitè, poteſt etiam dici de formis elementorum, & mixtorum in particulari, præterea de Anima tum vegetatiua, tum ſenſitiua, & de Rationali.

41 Naturam ars ipſa imitatur, quæ applicando actiua paſsiuis poteſt aliquando producere aliquos effectus naturales.

42 Cauſa propriè, & ſimpliciter ſic dicta eſt principium influens eſſe in aliud ex ſe formaliter defectibile. Cauſa ſic definita diuidi ſolet, in Materialem, Formalem, Efficientem, & Finalem, ſed eius diuiſio tum ad pauciora membra contrahi, tum ad plura extendi potuit.

43 Virtus cauſandi cauſæ reſpicit effectum poſsibilem, prout à ſe producibilem: Cauſalitas verò, ſeu cauſatio eſt influxus ille, quem vnaquæq; cauſa exhibet in ſuo genere effectui, cum communicat eſſe.

44 Aliquæ cauſæ poſſunt eſſe ſibi inuicem cauſæ ſecundùm diuerſam rationem, & idem effectus poteſt eodem inſtanti eſſe à pluribus cauſis totalibus.

45 Cauſa materialis eſt principium communicans eſſe per modum partis ſubiectiuæ, & perfectibilis:

For-

Formalis autem per modum actuantis, & perfe-ctiui.

46 Virtus causandi materiæ est entitas ipsa Materiæ, quatenus potest per modum subiecti concurrere ad eductionem, & conseruationem Formæ materialis. Causalitas verò est eadem entitas Materiæ, quatenus actu est subiectum, dependenter à quo educitur, & conseruatur Forma materialis.

47 Præter dictam sustentationem, Materia nullam aliam causalitatem exercet in Formam, nec Forma in Materiam: quamuis vtraque concurrat ad causandum compositum per actualem inexistentiam in composito.

48 Vnio, quæ necessaria est ad hoc, vt ex Materia, & Forma constituatur compositum, consistit formaliter non in relatione intimæ præsentiæ, vel coexistentiæ vnius ad alterum, sed in relatione actualis receptionis, qua Materia recipit formam, & actualis informationis, qua forma actuat materiam, seu est intima connexio materiæ, & formæ se habentium per modum potentiæ, & actus ad constituendum compositum.

49 Duplex admittenda est Vnio in composito, altera in materia, & altera in forma; neque est entitas, siue realis, siue modalis distincta ab eo, cuius est Vnio, à quo distinguitur tantum formaliter ex natura rei.

50 Causa efficiens definitur ex Aristotele id vnde primum principium motus, & quietis; quæ definitio, si nomen motus sumatur in latiori significatione, communis esse potest tam causæ, quæ agit ex præsuppositо subiecto, quam quæ agit ex non præsupposito subiecto.

51 Efficientis causalitas non consistit in aliqua entitate, siue reali reali; siue reali modali, quam Agens à se transmittat in effectum; vel in eo producat; neque in entitate causæ continente in se formaliter, & vniuocè, vel virtualiter, & æquiuocè effectum, & in entitate effectus, etiam si superaddas illis aliquid conditionatum; nec in præcisa dependentia ipsius effectus à causa; sed formaliter sumpta consistit in actione actiuè sumpta, quæ rectè explicatur, quod sit relatio Agentis, vt Agens est, ad effectum, & sic intrinseca Agenti.

52 Actio transiens passiuè sumpta, est in effectu, & in passo, actiuè autem considerata, est in agente, à quo non distinguitur nisi formaliter; qua eadem distinctione pariter distinguitur dependentia ab effectu.

53 Agens creatum, etiam corporeum, verè producit effectus sibi proportionatos, quod tamen non facit, quo minus Causa, prima immediatè concurrat ad omnes, & singulos effectus causarum secundarum in genere causæ efficientis.

54 Licet autem Deus concurrat immediatè ad entitatem cuiuslibet effectus, qui producitur à causa secunda; non tamen imprimit eidem causæ secundæ aliquid, per quod physicè prædeterminetur ad operandum.

55 Actio conseruatiua passiuè sumpta non distinguitur realiter, sed solùm formaliter, ab actione primò productiua. Ad eorum conseruationem; quæ à Deo simul cum causa secunda producuntur, si cessante actione causæ secundæ permaneant in esse, non sufficit generalis Dei concursus, sed requiritur determinatus, & integer influxus, qui se solo suffi-

ciens fuiſſet ad illius rei productionem.

56 Licèt non conſtet vllam creaturam de facto creaſſe, aut habuiſſe vim creandi, non apparet tamen repugnantia, cur virtus creandi non poſsit communicari alicui creaturæ creabili.

57 Cauſa finalis eſt vera, & realis cauſa, & dicitur id, cuius gratia aliquid expetendum, faciendum, vel conſeruandum eſt. Virtus finalizandi, licèt in bono honeſto, iucundo, & vtili reperiatur, ſumpto vtili pro conuenienti naturæ cuiuſque, non reperitur tamen in vtili ſumpto formaliter pro medio ad acquirendum aliquod bonum.

58 Cauſalitas finis non conſiſtit in actione agentis quatenus eſt propter finem, nec in dependentia effectus à cauſa finali, ſed in ipſa actuali finalizatione; ſeu in eſſe id, in cuius gratiam aliquid eſt, fit, vel conſeruatur.

59 Cauſa finalis cauſat ſecundùm bonitatem ſuam; bonum autem ſiue reale, ſiue apparens habet vim finalizandi.

60 Idæa reuocatur ad cauſam efficientem, ſicut & ad Formalem, quamuis potuerit conſtituere quintum genus cauſæ: eſt vera cauſa rei idæatæ, & eſt id, in quod inſpiciendo operans agit, & ita non conſiſtit in conceptu formali, ſed obiectiuo, principaliter quidem in conceptu obiectiuo interno, minùs principaliter, & ſecundariò in conceptu obiectiuo externo, ſcilicet eſt effectus realiter præconceptus ab Agente creato habens vim dirigendi illud in operando.

61 Datur fortuna, & caſus. Fortuna eſt cauſa per accidens eorum, quæ propter aliquid ſunt reſpectu

agentium secundùm electionem; casus verò respectu agentium sine libera electione.

62 Motus rectè describitur Actus entis in potentia prout in potentia, seu actus mobilis prout mobile est. Si sumatur formaliter pro transitu à quodam in quoddam distinguitur formaliter ex natura rei à mobili, cum quo identificatur realiter; & ideò non componitur ex subiecto, & termino.

63 Omnis motus, excepto locali, potest esse in instanti, atque adeò continuitas, & succesio non sunt de essentia eius.

64 Datur motus localis, quo producitur aliquid realiter simpliciter distinctum tum á mobili, tum à terminis, quod est intrinsecum ipsi mobili, & ex quo sequitur acquisitio loci, quod quidem est qualitas translatiua. A simili qualitate proiecta mouentur, non verò à solo medio.

65 Locus Physicus presè sumptus est terminus primus, seu superficies corporis continentis immobilis, & conseruatiua; huius immobilitas opponitur mobilitati vasis. Res dicuntur quidem esse in loco extrinsecè per ipsum locum, intrinsecè verò per relationem præsentiæ ad locum, non verò per entitatem aliquam Modalem superadditam.

66 Duo corpora possunt esse de absoluta Dei potentia in eodem numero loco; & idem numero corpus eodem instanti pluribus in locis.

67 Non datur vacuum presè sumptum in rerum natura, nec naturaliter, vt probabilius est, dari potest. Dato autem vacuo, posset in eo exerceri motus tum progresiuus animalium, tum violentus aliorum corporum.

Quan-

68 Quantitas in continuam, & diſcretam diuiditur. Continua verò in ſucceſsiuam, & permánentem. Ratio formalis quantitatis permanentis conſiſtit in extraitate partium in ordine ad ſpatium. Quantitas immediata, & de ſe ſenſibilis diſtinguitur realiter à ſubſtantia.

69 Duratio alia permanens, alia ſucceſsiua. Duratio permanens continua creata eſt poſitiua extenſio eiuſdem realiter exiſtentiæ, præhabitæ, nec diſtinguitur realiter, ſiue modaliter à re durante, ſed tantùm formaliter. Increata vero eſt interminabilis vitæ tota ſimul, & perfecta poſſeſsio. Duratio ſucceſsiua, ſiue tempus eſt numerus motus ſecundùm prius, & poſterius, nec realiter, aut modaliter, ſed tantùm formaliter à motu diſtinguitur.

70 Infinitum quantitatiuum, quod in Categorematicum dicens actualitatem ſecundùm omnes ſui partes, & ſyncategorematicum dicens actualitatem potentialitati admixtam diuiditur, ſecundum Ariſtotelem rectè definitur illud eſſe, cuius ſecundùm quantitatem accipientibus ſemper aliquid eſt extra accipere; & cuius partibus quibuſcumque finitis finities acceptis ſemper remanent aliæ accipiendæ.

71 Probabilius eſt in creatis non dari de facto infinitum categorematicum entitatiuum ſiue in multitudine, ſiue in magnitudine, ſiue in intenſione rerum permanentium; immo nec viribus naturæ dari poſſe. Poteſt autem per abſolutam Dei potentiam dari aliquod infinitum categoremáticum creatum, entitatiuum.

EX

EX LIBRIS
De Cœlo, & Mundo.

72 Mundus de facto est vnus tantum non multiplex, Deus tamen creare potuit plures Mundos, & specie, & numero diuersos ab hoc existente.

73 Est perfectus in ordine ad finem, ad quem à Deo creatus fuit, quamuis à Deo potuisset produci magis perfectus, siue substantialiter, siue accidentaliter.

74 Non potuit per absolutam Dei potentiam fieri, vel esse ab æterno, siue quoad entia succesiua, siue quoad permanentia.

75 Cælestia corpora non constant ex elementis, sed probabilius est esse corpora simplicia, nec realiter composita ex materia, & forma.

76 Probabilius est Cœlos, natura sua, & ab intrinseco esse ingenerabiles, & incorruptibiles. Planetarum Cœli fluidi sunt, nec mouentur ab intrinseca vi actiua, quæ sit essentia ipsorum, vel proprietas fluens ab

essentia, sed ab Intelligentijs: influunt in hæc inferiora non tantùm calore, & lumine, sed per qualitates occultas, & innominatas distinctas ab ipso lumine, & calore; in operationes tamen spirituales per se immediatè, & directè non influunt. Corpora autem cœlestia esse animata tamquam omninò falsum reijcimus.

77 Elementum rectè describitur illud corporum, in quod cætera corpora diuiduntur, quod inest potentia, aut actu, & est indiuisibile in diuersa specie.

78 Quatuor sunt vulgata elementa, inter quæ ignis rectè recensetur, cuius locus naturalis est supra aerem.

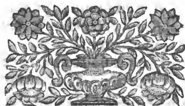
79 Elementorum qualitates primæ sunt calor, frigus, siccitas, & humiditas, quas omnes actiuas, & positiuas esse censemus, & eiusdem speciei in quocumque subiecto reperiantur.

80 Igni in suo statu naturali conuenit calor, & siccitas in summo; Terræ frigus, & siccitas item in summo: Aeri calor, & humiditas ad prædominium; Aqua summè humida, & remissè frigida est.

81 Formæ substantiales elementorum non sunt virtutes motiuæ, nec actiuæ, sed ab ipsis distinctæ. Elementa non mouentur à generante, tanquam ab efficiente ipsorum motum proximè, & immediatè, sed solùm tamquam determinante principium eorum intrinsecum ad vnicum motum in specie: mouentur autem sursum, aut deorsum à grauitate, aut leuitate, tamquam à qualitate proximè motiua.

82 Causa verò cur velociùs, & velociùs moueantur

versùs finem eſt qualitas translatiua intenſior, & intenſior facta à grauitate, vel leuitate, quatenus diutiùs, & diutiùs verſus ſuum locum naturalem mouentur. Grauitas à grauitatione diſtinguitur; neque elementa grauitant, aut leuitant in proprijs locis.

EX LIBRIS

De Generatione.

83 Eneratio ſubſtantialis definitur ab Ariſtotele mutatio totius in totum nullo ſenſibili remanente, vt ſubiecto eodem.

84 Corruptio vnius eſt generatio alterius in ſenſu cauſali, & concomitanti, non verò formali. In corruptione ſubſtantiali non datur de facto naturaliter reſolutio vſque ad materiam primam, neque ſiſtendo intra limites naturæ poteſt dari.

85 Terminus Generationis ſubſtantialis, quæ de facto in natura fit, ſi loquamur de termino inadæquato, præciſo, & partiali, eſt forma; ſi de principali, adęquato, & totali, eſt ipſum compoſitum.

86 Licet homo generet hominem, eius tamen actio generatiua non attingit intrinſecè, & directè animam rationalem; ſed ſolùm extrinſecè, & indirectè quatenus vi actionis producuntur ab homine organa animæ rationali debita, & quibus viciſsim eſt debita anima rationalis.

87 Accidens non poteſt eſſe cauſa principalis phyſica ſubſtantiæ, nec ſubſtantia ignobilior nobilioris; aliqua tamen accidentia, vt virtus alterius ſubſtantiæ, ſunt immediatè productiua ſubſtantiæ corporeæ.

88 Quamuis cauſa principalis efficiens ſubſtantiæ corporeæ denominatiuè, & moraliter ſit ſæpè ſubſtantia corporea; non eſt ſemper phyſicè, ac realiter, & ideò in aliquibus generationibus ſubſtantialibus, quæ fiunt ex putri, & ſimilibus, recurrendum eſt ad cauſam primam vt Agens naturale eſt.

89 Datur de facto Mixtio preſsè ſumpta, quæ definitur miſcibilium alteratorum vnio. Per hanc conſtituitur mixtum eſſentialiter diuerſum à quocumq; miſcibili.

90 Probabile eſt elementa non ſolùm ſymbola, ſed etiam diſſymbola tranſmutari poſſe ad inuicem, difficilius tamen hæc, quàm illa. In mixtis non remanent quatuor vulgata elementa ſecundùm formas ſubſtantiales, ſed tantùm ſecundùm virtutes accidentales temperatas iuxtà combinationem mixto debitam.

91 Alteratio eſt mutatio in paſſionibus contrarijs, aut medijs. Alia eſt intenſiua, alia extenſiua. Intenſio formaliter ſumpta conſiſtit in hoc quod plures gradus eiuſdem qualitatis ſint in eadem parte ſubiecti: cauſaliter verò conſiſtit in productione plurium partium eiuſdem qualitatis in eadem parte ſubiecti; & ita fit per additionem gradus ad gradum, non verò per deputationem à forma contraria, vel per maiorem radicationem in ſubiecto, vel per nouam vnionem terminorum, & exiſtentiam. Gradus qua-

litatis intenſæ nec ſpecie differunt, nec ſunt tales, vt ſecundus ſit eſſentialiter ſecundus, & non potuerit eſſe primus.

92 Probabilius eſt Agens corporeum,& operans naturaliter non poſse agere in diſtans non agendo per medium, vel certè non tangendo diſtans mediante aliquo intermedio, cum quo vnum totale Agens conſtituatur. Per abſolutam tamen Dei potentiam poteſt non agendo per medium,nec vtendo medio.

93 Agens ſimile in gradu qualitatis non poteſt agere in aliud conſimile alteratione preſſiùs ſumpta, & ad generationem per ſe proximè tendente.

94 Idem non poteſt agere in ſe ipſum actione corruptiua ſecundùm eamdem, ſed ſecundùm diuerſam partem,eamque etherogeneam;poteſt tamen actione perfectiua, & ſecundùm eamdem partem.

EX LIBRIS

De Anima.

95

Nima rectè ab Aristotele definitur Actus primus corporis organici potentia vitam habentis. Potest etiam describi Anima, id quo viuimus, mouemur, & intelligimus primò. Non vnicam tantùm partem corporis informat Anima, sed plures, scilicet illas omnes, in quibus operationes vitales apparent.

95 Cerebrum, medulla dorsalis spinæ, caro, arteriæ, venæ, ossa, dentes, pili, vngues, &c. animantur. Pinguedo autem, Cuticula, Sanguis cum alijs tribus humoribus, Lac, Semen, Medulla ossium, Humores fluidi oculorum non sunt animati.

97 Inter animalis membra principatum tenet non Cor, sed Cerebrum, quod est principium neruorum; sicuti Cor est principium arteriarum, & Hepar venarum.

98 Diuiditur Anima in vegetatiuam, sensitiuam, &

ratio-

rationalem, non ita tamen quin aliter diuidi potuerit. Est eiusdem rationis, seu homogenea in omnibus partibus, quas informat. Anima materialis plantarum, & animalium imperfectorum est diuisibilis.

98 In viuente admittenda est aliqua etherogeneitas substantialis, quæ habetur per formas substantiales partium organicarum Ossis, Neruis, Carnis, &c. Formæ substantiales talium partium organicarum, quę dicuntur communiter formæ partiales, dantur, & distinguuntur realiter ab Anima etiam præsente. Forma autem cadauereitatis in corpore mortuo distincta à prædictis formis partialibus non datur.

99 Potentiæ animæ consideratæ præcisæ vt se tenent ex parte animæ, non distinguuntur vel inter se, vel ab ipsa anima plusquam formaliter ex natura rei. Actus vegetatiuæ recipiuntur in corpore; sensationes verò in anima.

100 Vegetatiua dicitur primum principium intrinsecum conseruandi viuens, vt viuens est: Habet tres principales potentias nutritiuam scilicet, augmentatiuam, & generatiuam, licèt hæc omnia omnibus omninò viuentibus non competant: aßignatur nutritiua ad conseruandum, augmentatiua ad perficiendum, & generatiua ad ipsum viuens propagandum.

101 Potentiæ, quæ animæ vegetatiuæ inseruiunt quatuor apponuntur, attractiua, concoctiua, retentiua, & expulsiua, & ad has cæteræ facilè reuocantur.

102 Rectè describitur nutritio, quod sit reparatio partium deperditarum facta per conuersionem alimenti in substantiam aliti. Viuentium alimentum est substantia, non potest tamen esse nec purum ele-

mentum, & ſimplex, nec venenum formaliter ſumptum, ſecus verò medicamentum, metalla aliqua, & aliquæ gemmæ.

103 Sanguis ſolus ſiue ſumptus pro humore diſtincto à pituita, & vtraque bile, ſiue pro aggregato ex mero ſanguine, & tribus dictis humoribus non eſt immediatum, & proximum nutrimentum omnium membrorum; ex prioribus verò humoribus ſolus ſanguis venoſus primariò ordinatur ad nutrimentum proximum quamplurium membrorum.

104 Augmentatio eſt conuerſio proximi alimenti in viuentis, vt viuens eſt, ſubſtantiam maiorem, quam quæ deperdita fuit. In viuentibus datur maximum quod ſic, & certus terminus quantitatis, quem naturaliter excedere nequeant. Toto vitæ tempore remanet ſemper idem numero viuens.

105 Raritas non fit formaliter per productionem nouæ qualitatis, vel quantitatis; neque per productionem nouæ ſubſtantiæ; neque per intromiſsionem corpuſculorum inter poros rei, quæ rarefit; ſed fit per hoc quod acquiratur maior tantitas, & condenſatio fit per hoc quod maior tantitas ammittatur.

106 Generatio eſt proceſsio viuentis à viuente principio coniuncto in ſimilitudinem naturæ ſpecificæ, vel numericæ ex vitalis proceſsionis.

107 Potentiæ animæ ſenſitiuæ aliæ internæ ſunt; aliæ externæ. Ad externas ſpectant quinque vulgati ſenſus, viſus, auditus, odoratus, guſtus, & tactus; ad internas verò ſenſus communis, phantaſia, & æſtimatiua, quibus aliqui memoriam ſenſitiuam addunt.

108 Senſus obiectum dicitur illud, quod ſenſationis terminatiuum eſt: ſenſibile obiectum, aliud eſt com-

mune.

mune, aliud proprium: commune species non imprimit realiter distinctas à speciebus sensibilis proprijs. Circa sensibile proprium vel non decipitur sensus, vel valdè raro; circa verò commune frequentiùs.

111 Sensus externus non percipit sensationes, nec priuationes actu positiuo: sentitur tangibile medijs qualitatibus, quæ sunt in tangibili, non inhærentibus in organo tactus; & idem dicendum est de saporibus respectu gustus, cuius organum formale est distinctum à sensorio tactus. Odor autem sentitur in se ipso quatenus in aliqua substantia est præsens organo formali odoratus, quod organum sunt carunculę mammillares.

112 Sonus non propagatur ad aures per hoc, quod illa pars aeris immediatè percussa à corporibus inuicem allisis, & in qua sonus impetu quodam primò recipitur, feratur per totum aerem medium illum frangendo vsque ad aures, neque per species intentionales repræsentatiuas soni, sed propagatur per medium vsque ad aures secundùm suum esse reale. Sonus sensibilis adæquatè sumptus non producitur in instanti.

113 Organum formale auditus est illa pellis, quæ dicitur tympanum auditorium. Visio fit non per extra missionem, sed per intus susceptionem.

114 Organum formale visus est extremum tunicæ Retinæ, quod neruo optico iungitur. Obiectum adæquatum, & proprium visus est color, & lumen. Lumen est qualitas materialis, & quidem realis, ita tamen, vt sit etiam intentionalis. Color est qualitas realis essentialiter, & realiter distincta à lumine.

115 Anima rationalis non eſt particula diuinitatis, neque fuit ab æterno: eſt forma corpus humanum informans. Eſt ſpiritualis, realiter indiuiſibilis, & immortalis: multiplicatur ad multiplicationem corporum. Habet hæc anima ſuas potentias, quæ formaliter tantùm ab ipſa diſtinguntur.

116 Memoria habet pro obiecto res ante cognitas. Intellectus habet pro obiecto ens, & non ens, quatenus tamen per ſpeciem entis cognoſci poteſt. Voluntas verò habet pro obiecto bonum.

117 Datur intellectus agens, qui non eſt aliud, quàm ipſa anima rationalis quatenus eſt productiua intellectionis, & datur intellectus paſsibilis, qui eſt eadẽ anima, quatenus recipit in ſe intellectionem, per actum intelligendi producitur qualitas, quæ eſt diſtincta ab anima, & dicitur communiter ſpecies expreſſa; datur etiã ſpecies impreſſa, quę realiter ab expreſſa diſtinguitur. Ad ſpeciem intelligibilem non concurrit effectiuè Phantaſma, ſed tantũ obiectiuè.

118 Dantur habitus in intellectu naturaliter acquiſiti non diſtincti à ſpeciebus impreſsis inter ſe ſufficienter ordinatis, & intentis; in potentijs autem ſenſitiuis internis tam hominum, quàm brutorum dantur pariter habitus, ſed non diſtincti à phantaſmatibus; in ſenſibus externis verò non dantur; e contra in appetitu rationali, & ſenſitiuo.

119 Poteſt definiri habitus preſsè ſumptus, quod ſit qualitas accidentalis ſuper addita potentiæ permanens, & ſtabilis in ea, ac per ſe primò ordinata, vt eam inclinet, & ad faciliùs operandum iuuet.

120 Habitus acquiſiti producũtur à proportionata potẽtia principaliter; inſtrument. verò ab actibus ante-

ceden-

cedentibus; possunt acquiri aliquando per plures actus, aliquando per vnicum tantùm. Augentur habitus acquisiti per actus eiusdem speciei, per quos producuntur. Habitus acquisitus concurrit effectiuè ad actus eiusdem speciei, cuius sunt actus, à quibus & ipsi habitus producti sunt.

121 Sola cessatio ab actibus non est per se causa corruptionis habituum, nec corrumpitur immediatè habitus acquisitus ab actu opposito, sed ab habitu contrario.

EX LIBRIS

Metaphysicæ.

122 Etaphysica est scientia speculatiua, cuius obiectum est ens vt ens, & ita versatur non solùm circa ens reale, sed etiam circa ens rationis. Conceptus obiectiuus entis est vnus, cùm non includat formaliter differentias, nec ab illis in abstracto formaliter includatur. Non est purè Vniuocum, sed Analogum, analogia tamen attributionis. Vnitas, veritas, & bonitas sunt passiones entis positiuæ, & reales.

123 Distinctio, quæ est negatio identitatis, & inter extrema positiua fundamentaliter consistit in positiuo, formaliter in negatiuo, opponitur vnitati.

124 Datur distinctio realis inter rem, & rem, cuius indicium est in creatis mutua separabilitas cum diuersitate conceptus obiectiui. Non datur tamen distinctio modalis, nec modus aliquis propriè dictus.

125 Admittimus tanquam necessariam distinctionem formalem ex natura rei, quæ sit intrinseca vni,

&ei-

& eidem entitati, siue inter rationes formales realiter identificatas, qua distinctione distinguimus gradus metaphysicos eiusdem indiuidui; nec datur alia distinctio independenter ab operatione intellectus.

126 Diuiditur ens in decem prædicamenta non omnia realiter inter se distincta. Inter predicamenta, vnum est substantia, reliqua accidentia.

127 Ens substantiale, immo & accidentale diuidi potest in vniuersale, & singulare. Vniuersale definitur vnum aptum inesse pluribus. Datur à parte rei sine vlla intellectus operatione, & diuiditur in genus, speciem, differentiam, proprium, & accidens. Ad vniuersale positiuum sufficiat vnitas conuenientiæ, quæ à parte rei datur.

128 Aptitudo autem naturæ existendi in pluribus consistit in positiua potentia, qua plures essentiæ similes possunt existere in pluribus speciebus, ac indiuiduis. Singularitas, quæ distinguitur formaliter à parte rei à natura creata, cuius est singularitas, est indiuisio simpliciter, omninò in se, & diuisio à quocumque alio vltima diuisione, & ita non consistit in collectione plurium accidentium.

129 Ens diuiditur quoque in absolutum, & relatiuum. Relatiua ex Aristotele definiuntur, quorum hoc ipsum est esse ad aliud quodammodo se habere. Relationes aliæ sunt prędicamentales, quę spectant ad vnicum tantùm prædicamentum, aliæ transcendentales, quæ scilicet per varia prædicamenta vagantur. Prædicamentalis relatio quæ rectè à transcendentali distinguitur per hoc, quod illa terminum vt purè terminum respicit; hæc præter

id,quod eſt reſpicere terminum, aliud munus exercet,vel circa ipſum,vel circa fundamentum, vel circa vtrumque.

13 Relatio eſt tota intrinſeca fundamento,cum quo identificatur realiter, & ab ipſo tantùm formaliter ex natura rei diſtinguitur. Aliqua relatio prædicamentalis, & aliqua tranſcendentalis requirit terminum actu exiſtentem, aliqua non. Nulla relatio poteſt terminare ad correlatiuum formaliter. Ad multiplicationem ſpecificam, & numericam terminorum multiplicatur ſpecie,& numero relatio.

131 Ens poſsibile prout importat priuationem exiſtentiæ eſt aliquid realiter diſtinctum à Deo, & ſic eſt tale per denominationem ipſi intrinſecam, & non ſolùm per extrinſecam à potentia Dei, aut alterius cauſæ. Poſsibilitas entis non eſt mera negatio, ſed eſt aliquid poſitiuum ſaltem ſecundùm quid.

132 Licèt autem ens poſſibile quamdiu non exiſtit habeat eſſe ſecundùm quid; tamen ſimpliciter non eſt ens,& ſimpliciter loquendo eſſentiæ rerum creatarum non fuerunt ab æterno.

133 Ens reale ſimpliciter inuoluit exiſtentiam. Eſſentia creata exiſtens non diſtinguitur ab exiſtentia reali vt res à re, nec realiter vt res à modo, ſumpto modo pro entitate habente propriam exiſtentiam diſtinctam ab exiſtentia rei modificatæ,ſine qua eſſe non poteſt, ſed diſtinguitur tantùm formaliter ex natura rei ſumpta diſtinctione formali in latiori quadam ſignificatione.

134 Datur præter ens reale ens rationis tam ſimpliciter ſic dictum,quàm ſecundùm quid, & dicitur eſſe illud quod habet eſſe obiectiuè tantùm in intelle-

ctu.

ctu. Constitutiuum entis rationis non est species impressa, neque species expressa, seu cognitio repræsentans obiectum: neque constituitur formaliter ens rationis per cognitionem obiecti, quatenus fit per speciem alienam; sed eius essentia consistit in esse, vel essentia tantùm obiectiua.

135 Causa efficiens entis rationis remota est intellectus, proxima verò cognitio. Licet omnis cognitio falsa faciat ens rationis, tamen per cognitionem veram impropriè, & minùs rigorosè potest etiam fieri. per apprehensionem tam complexam, quàm incomplexam fit ens rationis, & multò magis per secundam, & tertiam operationem intellectus. Sensus internus, & externus, immo etiam potentia appetitiua, tam rationalis, quam irrationalis possunt facere ens proportionale enti rationis.

LAVS DEO.

Sustinebuntur publicè Bononiæ in Templo Diuæ LVCIÆ *PP. Societatis IESV à* GABRIELE BABA *Veneto Collegij* B. ALOYSII GONZAGÆ *Conuictore*.

Anno M.DC.LXII Mense die hora

VENETIIS.

SVPERIORVM PERMISSV.

IN

PHILOSOPHICIS DISPVTATIONIBVS

D.

GABRIELIS BABÆ

VATICINIA.

ILLVSTRISSIMO

DELPHINO

AVSPICE

Inuitatur Defendens ad propugnandas Philofophiæ Thefes.

ODE.

Typhi fupremo religare malo
Mittis antennas? periturum apertis
Colligant fummis age tenfa Caurum
Suppara labris.

Buxeus cerni trepido quid errat
Pallor in vultu? brevibus relega-
Euanidos tanto Gyaris timores
Aufpice, Typhi.

Differ, Oleni pluuiale Sydus
Quærere an cornu Boream fatiget,
Surgat Orion, refupinet an ne
Aquarius vrnam.

Pontica vidit, timuitque Doris
Clauftra, quæ abfciffum fociauit orbem,
Et pati iuffit Thetydem flagellum
Theffala pinus.

Cum duo allisi geminis tonitru
Frontibus montes gemerent, & ipsas
Spargeret nubes mare deprehensum,
Spargeret Astra.

Phorcydem expuens Siculo allatrantem
Virginem ponto, rabidosque hiatus
Vidit exertos, geminaque frontis
Horruit artus.

Horruit? sed cui male fidus igne
Castor illuxit; tuus ecce DELPHIN
Semitam blandus per aquosa certam
Cærula signat.

Pergis? an pectus Serapis remordet?
Ira vel rauca sonuit Maleæ:
Mitte sectari vanos pauores
Auspice tanto.

Templa te pascunt, & acuta Cirrhæ;
Delias sortes vbi certa reddet
Vrna, gentili & tua Apollo cinget
Tempora DAPHNE.

D. Ludouicus Grillenzonius
Carpensis.

Ad

Ad Nauem DELPHINI Auſpicijs nauigantem.

Propempticon Vaticinans.

PAndite iò celebres mea carmina, pandite plauſus;
Nam ratis accelerans curſum læto omine germen
Vt vehat Adriacum, tempeſtateſque ſecundis
DELPHINI auſpicijs tranquilla per Æquora calcet,
Dum volat, & Pelagi victrix ſecura triumphat,
Plectra ſonora mouet Duci ſin præconia Vatum.
Ipſe ego Cycnæum ſuperantes carmine cantum
Aure hauſi vel mille modos, queis æmula Virtus
DELPHINO ſoluis meriti vectigal honoris;
Mens bibit aure ſonos, multoſque ab imagine vocis
Credidit Æmonios vates vectare carinam.
Vt Chelys Orphææ ſaxis vis mira canora
Arte dedit cantum, tot plectra ſonantia vatum
En mihi dant vocem, repetam licet impare Plectro.
Quæ nouus Orphæa cecinit teſtudine Vates,
Cretenſem cantum dimittens littore Puppim.
Ite, ait, irati quamuis vada naufraga Ponti
Naufragium minitentur aquis, præeunte Sequacem
DELPHINO Nauim ſecuro tramite ducent,
Frænabuntque iras auris famulantibus Euri.
O nimium fœlix, cuius ratis, Æmula puppis
Palladiæ, Adriaco regitur DELPHINE Magiſtro.
Ille maris, terræque vocat ſub clauſtra Procellas,
Et domitas cohibet Ventorum in fræna Phalanges;
Ille viam ratibus lætis adeunda carinis
Saxa per, & ſcopulos ſternens, monſtra horrida monſtra
Opprimis, & paces cogit parere lupatis.
Læta ſerenatos qua flectit in omina greſſus
Ore premens tacito rabiem latet Æquore in imo
Abdita Scylla ferox, atque implacata Charybdis.
Siren muta ſilet ſopitis cantibus aures,
Blanda nec hoſtili vocis dulcedine mulcet

Ima petens Pelagi Pisces comitata Silentes
Declinat DELPHIN Puppim, quam dirigit auspex,
Vel somnos experta suos, læthalia quondam
Fata tulisse sibi, largo submersa cruore.
Non tua torrebit Vector Plaga Solis iniqui
Pectora spirantis Zephyri leuis aura volantem
Impellens nauim leuat obsequiosa Calorem.
I, pete placatas sociato fœdere gentes;
I, pete mox reuehas Pharij Simulacra Serapis,
Perge velox ferat Auricomum tua Puppis Ositim.
Funeri flamminis procul, ò procul esse Cometæ,
Et crinale iubar mortem quod fronte minatur
Abdite; nil vestræ meruat præsagia flammæ
Adriacus iuuenis, totuas nil Æquoris vndas
Formidet, certus Sophiæ quin tangat arenas
Nulla vnquam possint prohibere pericula Ponti;
Auspice DELPHINO, & si olim vel naufraga Puppis
Iam trucibus submersa vadis trans æquora Portum
Arripuit rapidis nunquam mergenda procellis,
Tu quoque DELPHINIS meliori Sydere recta
I, celer, i puppis Cœlo, pelagoque Sereno,
Et maris, & terræ metas transgressa supremas
Fœlix Vectorem merito tecum insere Cœlo.

D. Io: Iacobus Bonatius Guastalensis ex Collegio B. Aloysij GonZagæ.

Allu-

Alluditur ad Gentilitium Defendentis, in quo cernitur Leo Laurum ascendens.

O D E.

SAt est: superbus exue gloria
Ardentis ausus; stringe niualibus
Non subditam palmam flagellis
Pieria redimite fronde.
Inclinet omnem turbidus æthera
Nimbis Orion: Iuppiter obstrepat;
Neptunus altas voluat vndas
Æolia dominante turba.
Sedens auita Victor in ARBORE
Ludis minacis prælia temporis,
Et muniens valuas LEONE
Palladias frueris quiete.
Musis amicus sydereas domos
Tentas, rotundum curris & æra,
Atque æmula luces LEONIS
Hesperias violans tenebras.
Nunc è recussis ossibus igneum
Emergat trophæum, scilicet ingeni,
Vt Tullio, reddat superstes
Fama tui monimenta flamma.

D. Iacobus Rescatus Brixiensis ex Collegio B. Aloisij Gonzagæ.

D. GABRIELI BABA

Philoſophiam publicè propugnanti.

Omen Retrogradum.

PAlladiam cape iam frondem, iam patria comples
Omina, laus numquam ſic tua deficiat,
Perpetui tibi ſint flores, ſit mellea tellus;
Aurea lux, Pindus ſit tibi Socraticus.

D.Franciſcus Maria Bordanus Bononienſis
ex Collegio B.Aloyſij Gunzagæ.

EIDEM.

Carmen Protheum.

HIc eſt flos, fons, lux, Rex, Pax, vox, & roſa Pindi.
Socratici Sol, Mel, lex, Dux, Spes, & Decus orbis.

Eiuſdem.

Ad Dom.

GABRIELEM BABA

Philoſophica in Palæſtra emeritum Olimpionicem.

Alluditur ad ſidera, quæ illius Gentilitiò micant in ſtemmate.

Phaleucium.

Octæ Numine Palladis fauente
Aſſuetà Pugil acer in Palæſtra
Certaſti, BABA, ſeu magis decorum
Duxiſti, ſpolio grauis, triumphum.
Intextas alij virente lauru,
Aut fuluo rutilas gerant metallo,
Vel quas Lilia veſtiunt, corollas.
Cunctis aſt tibi ter beatiori
Ternum non deerit iubar micantum
Stellarum, quibus arduo labori
Soluet præmia, te minora Cœlum;

Ad Dom.

GABRIELEM BABA

Philosophiam propugnaturum.

Propempticon allegoricum.

Alno quà veheris per vitrei chaos
Neptuni GABRIEL? Tethyde quid secas
Obluctante salum? Quid tumido subis
Septam Nerea gurgite?
An deuota trahit pectora gloria
Cæcas cæcus amor per pelagi minas?
Ante præcipiti turpe licentia
Ponto saxa manent? Viden
Quantus tollat aquas turbo volubilis,
Qantusque heu! liquido verbere depluat
In Cymbæ pallidæ immerita fluit
Mons, qui sydera vertice
Pridem contigerat? Siste; quid ardua
Nisu Ceruleos aggrederis sinus?
Retraxiße fretis est satius pedem.
Fallor: iam celeri trabe
I, quò fata vocant. Alite prospero
Inter tetra fauet nubila Delius;
Ventorumque minax qui ruit impetus,
Urget carbasa, non ferit.
Multo nigra ciet prælia murmure,
In syrtesque ratem pellit inhospitas
Doris, fluctiuagæ spumea dum furens
Laxat fræna licentiæ.

Te non vasta tamen Cærula, non salo
Incumbens Boreas, aut rabies trucis
Circumfusa Noti, terreat: inclytus
Ponti, qui præit arbiter
DELPHINVS, pelago nescius obrui,
DVX quæ templa petis certior indicat,
Obiectamque maris turbinibus trabem
Sistet firmior ANCHORA.
Mox ne tarda quies admoueat manum;
Quæsitasue negent æquora littoris
Oras posse gradu tangere, tutior
Hinc PORTVS gremium dabit.

D. Bartolomæus Bertonus Brixiensis ex
Collegio B. Aloisij Gonzagæ.

D. GABRIELI BABA

publicum Vniuersæ Philosophiæ certamen sustinenti, sub Auspicijs

ILLVSTRISSIMI, ET REVERENDISSIMI

IO. DELPHINI

PATRIARCHÆ AQVILEIÆ.

ODE.

Rgo procellis fracta rebellibus
Importuosi per freta Nereos
Solues carinam, tortuosos
Ingenio moderante Fluctus?

En perduelli feruidus Africo
Neptunus vndas iam quatit, Æoli
Strepunt phalanges, dum Sophia
Nauifragum tibi pandit Æquor.

Insanienti suscitat impetu
Eurus procellas, Vnda Stagirico
Fremit tumultu, fraudulentis
Vorticibus meditata pugnas.

Ne fide Ventis suppara, verberant
Dum nauigandas agmina turbinum
Maris latebras, atque Doris
Bella mouet violenter Astris.

Num-

Numquam quietis hoc Mare flatibus
Tranquillus Æther temperat otio
Non frænat ingrato furentis
Terribiles Aquilonis iras.

Armata lætis Aura Fauonijs
Deprædiantes impete turgido
Non sternit Austros, feriatis
Non Zephiris recreantur vndæ.

Non hic liburnas Oebalidæ regunt,
Sed verberatas Pleiades imbribus
Manant in Alnos, atque Orion
Ense truces minitatur æstus.

Tot barbarorum non peragrant Feræ
Inhospitales Æthiopum plagas:
Remota non tot sæuientes
Memnonidum parit Ora Tigres:

Nec pulsa tantis Aura fragoribus
Rugit, rebelles cum Adriacus Leo
Formidolosis cogit armis
Bistonidum dare terga Classes:

Quot Monstra Fluctus blanda Stagiricos
Vexant, quot vndis Acroceraunia
Latent, fauillas quot Chimæra
Æquoreos vomit inter Agros.

Hic,

Hic, sueta cantu fallere Nauitas
Syren canoro subdola plasmate
Titillat Aures: mugientes
Vnda fouet scopulosa Phocas.

Et cuspidatis Æquora Syrtibus
Rigent: adesis in scopulis sedet
Sciron: Stagiræas Charybdis
Spumifero vorat ore Puppes.

Sed iam Sophiæ te rate proripis
Heros per Æquor; iam medios tenet
Carina Fluctus ferre gaudens
Impauidum sinuata Pondus.

Nouusque tanti Bellorophon Maris
Vincens Chimæras ingenio, petis
PORTVM sacratus Teque DELPHIN
Tam dubias regit inter Vndas.

DELPHIN quieti Littoris ad plagas
Ducit: Triremis carbasa collige,
Nam Te iuuabit tam beatum
Ingenio meruisse Littus.

D. Io: Aloysius Picinardus à Burgo Valli Tarri ex Colleg. B. Aloysij Gonzagæ.

35